

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Naša taktika.

Vsako leto nastopajo med nami nekaki politični postni pridigarji, ki z gorečnostjo Petra iz Amiens oznanjajo križarsko vojsko proti „nespodobnosti“ „Slovenskega Naroda“ v boju proti klerikalstvu, ki pa so slepi in gluhi za vsako nespodobnost v „Slovenskem Listu“ ali celo v „Slovincu“, ter zahtevajo, naj bi naš list, če se ga obklada s „pasjo dušo“, odgovoril z „ljubljeni brat“.

Tudi letos se oglašajo tisti postni pridigarji in tudi letos zahtevajo, naj opustimo taktiko brezobzirnosti, ki je oživila celo deželo in kateri se ima stranka največ zahvaliti za svojo sedanjo, razmeroma jako ugodno pozicijo. Z veliko vnamo priporočajo ti „diplomate“, naj bi namesto dosedanje krepke hrane podajali zopet tisto osladno limonado, kakor v polpreteklih časih. In morda bodo še zahtevali, da naj opustimo boj proti konsumnim društvom, kakor so že svoj čas branili, da se proti konsumnim društvom ne sme nič pisati, češ, da so velika socialna pridobitev, dokler ni predsedstvo naše tiskarne drugače ukrenilo.

Nam pa se zdi, da je v sedanjih razmerah mogoča in umestna samo jedna taktika, in to je taktika odločnega, nevstrašnega, brezobzirnega boja, in če se v tem boju primeri kaka nespodobnost, se tolažimo s tistim katoliškim svetnikom, ki je učil, da, če je kaka stvar škandalозна, naj se vendar pove in naj se zgodi škandal.

Kam bi prišel naš list in kam bi prišla stranka, ko bi se zopet lotili stare taktike popustljivosti, mehkužnega odnehanja in velikodušnega prikrivanja? Vpliv lista bi se skrčil in prišli bi kmalu zopet tja, kjer smo bili tedaj, ko je bila malone cela dežela proti nam, ker nismo nikdar in nikjer nastopali z moško odločnostjo in so nekateri celo ustanavljanje konsumnih društev smatrali za „socialne pridobitve“, in ker smo ves srednji stan zunaj Ljubljane prepuščali na milost in nemilost klerikalcev.

V Ljubljani je lahko modrovati, da klerikalstvo ni tako črno kakor se slika, saj v Ljubljani nima klerikalstvo nič vpliva in se zanj nihče ne zmeni. Toda razmere na deželi so vse drugačne. Tam je pritisk klerikalstva neznošen, in če še naš list pusti somišljenike na cedilu, potem bodo klerikalna drevesa kmalu zrastle do nebes.

Pravi se: „Slovenec“ je postal krotak. To je resnica. V zadnjem času je jako krotak, perfiden in lažljiv pa je ostal, kakor je bil. Morda je postal krotak, ker nima moči, ker nima agilnih in spretnih redakterjev, morda pa je to le njegova politika, saj ve, da opravljajo „Slovenski List“ in drugi klerikalni list gotove posle zanj. „Slovenec“ je lahko krotak, saj ima v vsaki vasi svojega, s cerkveno avtoriteto in duhovniško nedotakljivostjo oboroženega agitatorja in toliko sto in sto let in spovednic, od koder sipajo leto in dan ogenj in žveplo na liberalce, dočim imajo naši somišljeniki samo jednega zagovornika in branitelja, in to je naš list.

To je pribito in neoporečno, da s tisto taktiko, katere smo se nekdanj držali, s tistim večnim koketiranjem s klerikalci, z vednim prizanašanjem krutemu in brezobzirnemu nasprotniku se ne da čisto nič opravi. Boj se mora dobojevati. O tem je z malimi izjemami prepričana cela dežela, a kam pripelje politika diplomatiziranja in omahovanja, to sta najbolje spoznala dr. Krisper in dr. Majaron. Obema se mora priznati, da sta talentirana in poštena rodoljuba, in vendar sta sedaj, dasi sta še mlada in se je njiju vstop v politično življenje obče prijazno pozdravljal, zelo osamljena. Če pogledata krog sebe, najdeta morda še koga, ki se jima pridruži — tres faciunt collegium — ali masa pristašev narodne stranke jima gotovo ne sledi.

V tem položaju, v katerem se danes nahaja napredno narodna stranka, ji ne preostane drugega, kakor da nadaljuje začeti boj, in da ga nadaljuje brezobzirno. Tisti, ki se ne zna ali neče bojevati, ne bo nikdar v miru živel, nego bo vedno zatiran. Mir si zagotovi vsakdo samo s tem, da si to pribori, kar mu gre. Naj duhovniki odnehajo,

zala svetu, kako velik zaklad karakteristične glasbene sile krije v sebi češki narod.

Mej znamenita njegova dela, katerih nekatera so znana tudi našemu občinstvu, pripada veliki oratorij v treh delih „Sveta Ljudmila“, katerega prvi oddelek se je izvajal na zadnjem koncertu „Glasbene Matice“. Tudi to velikansko delo je sad zrelega premišljevanja in kaže popolnoma samostojen slog, razlikujoč se po duhu in karakterističnih podrobnostih od drugih del te stroke. V njem ustvaril je skladatelj na jako poetično besedilo odličnega češkega pesnika Jaroslava Vrchlickega pravi češki, slovanski slog oratorija.

Ker se nadejamo, da se nam v jednem bodočih koncertov „Glasbene Matice“ poda delo v svoji celoti, naj spregovorimo nekoliko podrobneje o prvem delu, ki smo ga čuli zadnjič.

Interesantna orkestralna predigra nas uvede v Melniški grad, kjer se pripravljajo zbor poganskih svečenikov, da se posveti novi zlati kip boginje Babe. Mlada kneginja Ljudmila, ki se tudi udeleži te slavnosti, prosi v svojem solo-spevu (št. 2) „Vesno zlato, naj srečo siplje na naš krov“, in v živahnem, krasnem zboru odgovarja veselo ljudstvo, ki venča soho boginje (št. 3). Jako karakteristična in impozantna sta zbor duhovnov in ljudstva

naj se brigajo za cerkvene reči, naj opuste svoje podivjano počenjanje in ščuvanje, in radi bomo odnehati tudi mi. Prej pa ne! Naš boj ne velja „Slovincu“ ali kateri posamezni osebi, naš boj velja celi stranki. Kakor Gambetta moramo reči tudi mi „Le cléricisme — voilà l'ennemi“, a če hočemo tega silnega sovražnika premagati, potem mu moramo biti neprestano za petami. Naš list izpolnjuje to nalogo z vso požrtvovalnostjo in izpolnjeval jo bo tudi v naprej, dokler se boj ne dobojuje.

Tržaške volitve.

V nedeljo so se vršile v tržaški okoličinski oziroma deželnozbornske volitve. Njih izid ni ravno vesel pojav v našem javnem življenju.

Pri zadnjih volitvah leta 1897. so Slovenci po ljutem boju pridobili vseh šest okoličanskih mandatov, letos pa so zopet jeden mandat izgubili in sicer tisti mandat, ki je bil menda vedno v slovenskih rokah.

Vdeležba pri volitvi je bila velikanska, kar svedoči, da se je z obeh strani delalo z naporom vseh sil. Od 2520 vpisanih volilcev jih je prišlo na volišče 2037. To je vdeležba, ki se da doseči samo z najintenzivnejšo agitacijo. Izid volitev je naslednji:

V I. okraju (Škedenj) je od 589 volilcev glasovalo 523. Izvoljen je bil laški kandidat Carlo Banelli z 273 glasovi; slovenski kandidat dr. Josip Abram je dobil 247 glasov, tri glasovnice so bile prazne.

V II. okraju (Kjadin) je prišlo od 297 volilcev glasovat 241. Izvoljen je bil slovenski kandidat dr. Otakar Rybař s 142 glasovi; laški kandidat Leopold Mauroner, ki je v tem, šele pri volitvah leta 1897. pridobil enem okraju jako vpliven, je dobil 99 glasov.

V III. okraju (Gvardjela) je od 370 volilcev prišlo glasovat 261. Izvoljen je bil slovenski kandidat g. M. Vatrovac s 170 glasovi; laški kandidat F. A. Ferluga je dobil 45 glasov; 4 glasovnice so bile prazne, tri glasovnice so se glasile na druga imena,

39 glasovnic je bilo razveljavljenih, in sicer 15 Ferlugovih in 24 Vatrovčevih.

V IV. okraju (Rojan Barkovlje) je od 381 volilcev prišlo glasovat 290. Izvoljen je bil slovenski kandidat Fran Dollenz s 172 glasovi; laški kandidat Henrik Ritter-Zahony je dobil 112 glasov, 3 glasovnice so bile prazne, 1 se je glasila na drugo ime.

V V. okraju (Opčine-Trebbče) je od 490 volilcev glasovalo 390. Izvoljen je bil slovenski kandidat Ivan Goriup z 219 glasovi; laški kandidat Josip pl. Burgstaller je dobil 170 glasov; jedna glasovnica je bila prazna.

V VI. okraju (Prosek-Sv. Križ) je od 393 volilcev glasovalo 332. Izvoljen je bil slovenski kandidat dr. Gustav Gregorin s 190 glasovi; laški kandidat Jakob Cumar je dobil 139 glasov; 2 glasovnici sta bili prazni, 1 se je glasila na drugo ime.

Skupno število slovenskih glasov, ki je znašalo 1897. leta 1041, je naraslo letos na 1141, torej za 100; skupno število laških glasov, ki je znašalo 1893. leta 682 in 1897. leta 713 je naraslo letos na 839, torej za 126. „Piccolo“ pravi z ozirom na to: „eloquente dimostrazione che i sentimenti conciliativi (!) vanno facendo lenti ma continui progressi nel nostro Territorio.“

Ne dvomimo, da so slovenski rodoljubi tržaški storili v polni meri svojo dolžnost, in tudi o tem ne dvomimo, da je laška stranka po starem svojem načelu „osar tutto“ delovala z vsemi sredstvi, toda dejstvo, da se je laški stranki posrečilo vzeti Slovincem škedenjski mandat, in da so laški kandidatje v drugih okrajih dosegli prav znatne manjšine, nas je vendar napolnilo z žalostjo, zakaj to dejstvo kaže, da stoji slovenska stvar v tržaški okolici še vedno na prav slabih nogah.

Ali ni morda na tem nekoliko kriv tudi tisti hiperklerikalizem, ki se neguje v Trstu, in ki se mora končno pristuditi vsakemu inteligentnemu volilcu — in tržaški okoličani so jako inteligentni — tega ne bomo preiskovali.

LISTEK.

Sveta Ljudmila.

Oratorij v treh oddelkih za soli, zbor in orkester, besede spisal Jaroslav Vrchlicky, uglasbil Anton Dvořák.

III. redni koncert „Glasbene Matice“ dne 7. aprila 1900.

Mej češkimi novodobnimi skladatelji, ki je navzlic raznovrstnim zaprekam, s katerimi se je boriti žensialnim umetnikom manjših narodov, da si pridobe splošno svetovno priznanje, to vendar dosegel, stoji v prvi vrsti mojster Anton Dvořák. Njegovi izredni nadarjenosti se je posrečilo zmagovalno prodreti v tujem svetu, in danes slovi njegovo ime daleč zunaj tesnih mej njegove ožje češke domovine. On je pokazal svetu v svetli luči zgodovinsko znano glasbeno nadarjenost češkega naroda, in ni je stroke v glasbenem skladateljstvu, v kateri bi se ne bil odlikoval, v kateri ne bi bil ustvarjal del, katera pozna in čisla ves muzikalni svet tu in onkraj oceana. Ustvaril je v svojih delih nekaj povsem novega, svetu dozda še maloznanega, privedel je slovansko glasbo v širši svet, katerega je kmalu pridobil zmagovito za-se. In raznovrstna njegova dela so širila njegovo slavo v širnem kraljestvu moderne glasbe in ka-

(št. 4 in 5) „Sveto jutro je“ in pa pozivanje bogov Triglava in Peruna in vseh ostalih bogov, katerim kliče zbor slavo. Zapored vpadajoči glasovi in polnozvočna orkestracija narede globok utis na slušalca. Nežen je sledeči recitativ Ljudmile „Kako srce drhti mi“ (št. 6), kateremu se pridruži spočetka mило proseči zbor „Usliši naše prošnje“ (št. 7), ki konča z majestetično donečimi, polnimi in veličastnimi akordi na besede: „in ščiti zemljo, ščiti ves naš rod!“

Krasno lepo izveden je sledeči mični sopran-solo (št. 8): „Iz mlada že k oltarju me vlekle je srce“ — v katerem je tako lepo izražen nežni izliv deviške duše, ki sega globoko do srca.

Karakterističen v izpeljavi glasov in v instrumentaciji je nastopni zbor „Bogovi so povsod“ (št. 9), kateremu se pridruži solo-spev „Sem dajte Vesne cvet“. Na hip pa se spremeni dozda idilično mirna situacija in začuje se „v ozadju šum, vrvenje stražnih trum, glasen nemir, kletvine in prepir“. Ta prizor (št. 11) pred nastopom „tujega moža, ki polagoma prihaja“ itd., je tako dramatično živo izražen, da je njega utis na slušalca le težko popisati, to je treba slišati — večkrat slišati! Impozanten je nastop Ivana (bas-solo št. 12) od početnih besed: „V prah se vrzite“ do konca: „luč je križ!“ Izborna slikana je preplašenost ljudstva pri besedah „Kdo je ta mož,

da grom ne trešči vanj — Zamahnil je in boginja je pala!“ in sledeče žalovanje, ko vidi ljudstvo, kako je tuji mož z udarcem sekire podrl soho boginje Babe. Krasen je nastopni solospjev Ljudmile (št. 14): „Dovolj, da poljubim grešnica tvojih nog prah — Kdo mož si sveti? — Odpri mi večne luči vrata, pot do neba!“ Do najvišje lege se tu stopnjuje glas pevke in naredi mogočen utisek.

Jako lepa, karakteristično orkestrirana točka je solo-pev Ivana (št. 15) recitativ „V srce si glej, moj dom ni svet megleni, ti sama najdeš me in prideš k meni“ in sledeča dolga arija „Pozdravljen moj rod! Bog večni te vabi!“ Mej najzanimivejše točke prvega dela pa spadata gotovo zaključna dva zbora „Kaj bode z nami?“ (št. 16) in „Vse lomi se in v kaos strmoglavi“ (št. 17). V prvem so z dramatično silo izraženi dvomi preplašenega in zbezanega ljudstva, ki ne ve, kateremu bogu se naj pokori, ali starim svojim bogovom, ali novemu jednemu, katerega oznanje došli tuji mož. V drugem pa se razvije z elementarno silo brezupnost ljudstva: „Vse v nič je po-teptano, kar dvignili so dedje prejšnje čase“ in v mogočnih zvokih krasne prošnje: „O luč vsevečna — osveti nam stezo!“, katero poje zbor z zmagovalnimi, polnimi akordi vsega orkestra konča veličastno prvi oddelek.

Parlamentarno.

Z Dunaja poročajo: Vlada namerja po sedanjih odredbah pustiti deželni zbor, da zboruje do 5. maja. Državni zbor začne svoje delovanje iznova 19. ali 21. maja. Spravne konference se bodo nadaljevale v presledku od 5. do 12. maja. Delegacije se snidejo 12. maja. Proračun za vojne svrhe se zviša letos za 10 milijonov kron.

Bolgarske razmere.

V zadnjem času je delala Evropi Bolgarija velike skrbi, kajti vesti, ki so poročale, da se namerja knez Ferdinand proglasiti kraljem, ter da se razdeli Macedonija med Bolgarijo in Črnogoro, te vesti so bile za mir na Balkanu jako opasne. Govorilo se je tudi, da se spremeni Burgas v rusko luko. Peterburske „Novosti“ pišejo, da so vse te vesti neutemeljene. Bolgarija ostane kar je bila. Rusija bode poskusila urediti bolgarske finance, a se izognila vsemu, kar bi moglo porušiti sedanji položaj. Pogodba Avstrije in Rusije iz leta 1897. ni prazna formula, nego trden ščit proti vsaki pustolovski politiki. Ruska balkanska politika temelji na principu, da se ohrani sedaj vladajoče razmere na Balkanu. Vse ostane torej pri starem. Knez Ferdinand mora zopet pomiriti svoje čestihlepno srce ter se zadovoljiti s knežjo kronico. Da pa bi bil s tem mir in red na Balkanu utrjen, ni verjetno. Rusija in Avstrija odlašata vedno in vedno trenotek, ko se uredi sedanje, ni kogar zadovoljuje razmere v Macedoniji, ki je stalno ognjišče nereda in nemira.

Vojna v Južni Afriki.

Maršal Roberts je začel Bloemfontein utrjevati. Mesto leži v planjavi, katero obdajajo nizki hribi. Baje so Buri odrezali vse brzojavne zveze. Buri so pomaknili svoje patrolje do 15 kilometrov k Bloemfonteinu in vodovod je še vedno v njih oblasti, Roberts, ki je izgubil tekem šestih tednov skoraj 10.000 konj, dobi baję v kratkem dovolj novih konj, a manjka mu tudi železniških vagonov, ki bi dovažali živila in gorke obleke. V Robertsovi armadi je radi prehlajenja več slučajev vnetja pluć. Zveza Bloemfonteina z reko Oranje je vedno težavnejša. Tako se poroča, da so morali huzarji, ki so hoteli iti z železnico od Norvalsponta v Bloemfontein, izstopiti pri Edenburgu ter hiteti kompaniji Irceev na pomoč, katere je par tisoč Burov, ki spadajo pod poveljstvo Olivierja, zajelo na nekem hribu. Buri so baję ujeli vse skupaj s huzarji vred. 12 do 18.000 Burov je odšlo iz Thabanchuja proti jugu ob železnici ter je Springfontein, važno železniško križišče v veliki nevarnosti. Buri se utrjujejo vedno bližje meji drželi Bazutov ter se vedejo baje jako izzivajoče. Buri naskokujejo Wepener ter so pozvali ondotno posadko, naj se poda, ker ne marajo prebivati brez potrebe krvi. Angleži jim niso odgovorili ničesar. Tudi Rouxville so morali

Iz teh kratkih podatkov, katere smo mogli navesti le prav površno, se lahko posname, koliko glasbene drsote je v tem velikanskem delu mojstra Dvořaka nakopičene. Za dostojno in dovršeno izvajanje tega ogromnega dela gre v prvi vrsti hvala koncertnemu vodji, g. prof. Hubadu, ki se ni ustrašil dela in truda, da je naštudiral težke in obsežne zborove številke, ki so se izvajale vseskovno točno in korektno, kar je tem večjega priznanja vredno, ker je poleg stebra naše „Glasbene Matice“, njenega poštvenega mešanega zbora, sodelaval tudi ves šolski zbor, v katerem je nekaj še prav mladih pevskih sil. Da sta solista gdč. Carneri (sopran) in gosp. Nosalewicz (bas) izvajala svoji partiji dovršeno, se razume samo ob sebi. Tudi orkester je pod energičnim vodstvom gosp. prof. Hubada prav vrlo rešil svojo veliko ulogo.

Naj bi se skoro temu I. oddelku pridružila še ostala dva in se nam podalo zanimivo delo v svoji celoti ali pa naj se izvaja skupno s tem nam zdaj že znanim prvim oddelkom najmanj vsaj še drugi oddelk, če bi bilo morda preveč naporno v enem koncertu podati nam ves oratorij. Na vsak način pa smo hvaležni vodstvu „Glasbene Matice“, oziroma neumornemu koncertnemu vodji g. prof. Hubadu, da smo se seznanili vsaj deloma s tem veleznanim delom slovanske glasbene umetnosti.

A.

Angleži z begom ostaviti, polkovnik Brabant je dospel beguncem na pomoč ter jih je rešil. Močni oddelki Burov stoje 14 milj od Rouxville pri Walsekopu in tudi južno pri Aliwal-Nordtu stojé Buri. Kakor poroča zadnja številka „Daily Chronicle“ so Buri razdeljeni takole: v Oranje: glavna armada pri Kroonstadu, večji oddelki pa pri Vryburgu, Fourteenstreams, Paardebergu, Brandfortu in Thabanchu, potem večji oddelki severozahodno od Kimberleya pri Hopstadu, Redderburgu, vzhodno od Bethanyja, Sannasposti in Ladybrandu. V Natalu: glavna armada pri Harrysmithu in večji oddelki pri Biggarsbergu ter na raznih obmejnih prelazih. Oddelki, ki stoje pri Bethlehemu, pa skrbi za zvezo med armadama v Oranju in Natalu. Francoski general Villebois-Mareuil, ki je padel v bitki pri Boshofu, je bil najboljši svetovalec Jouberta ter mu je pomagal izdelati vojni načrt za operacije v Natalu. Njegov oddelk, katerega so Angleži ujeli po 3¹/₂ urnem besnem boju, je obstajal iz samih Francozov in Nemcev. Topa niso imeli nobenega. Pač pa so vzeli Buri pri Kornspruitu za jetim Angležem ne 7, nego 11 topov ter dva vagona streljiva. Angleži so postopali neverjetno lahkomišljeno. Buri so jih našli speče. Najprej so jih obdali okoli in okoli, potem pa začeli streljati nanje s topovi. Angleški častniki so se zopet izkazali docela nezmožne in nečuvno lahkomišelnosti. Iz Simonstowna se poroča, da je ušlo Angležem okoli 30 ujetih Burov, ujeli so jih le 9. Cronje s svojimi vojaki je že na otoku sv. Helene. Ves kraj, kjer so ujetniki, je obdan z žičasto ograjo. Cronje stanuje v vladnem poslopju, ki je pod zaščito trdnjave. Guverner se je preselil v popravljen poslopje, kjer je prebival Napoleon. Tudi polkovnik Schiel dobi svojo hišo.

Dopisi.

Iz Petrograda, 6. aprila. Dne 17. (5.) marca se je praznoval v dvoranah tukajšnjega „Slavjanskega blagotvornega Občestva“ stoletni rojstni dan slavnega slovanskega pesnika Franceta Prešerna. Slavnost je priredilo društvo srbskih akademikov iz simpatije k svojemu bratskemu narodu. Pri slovesnosti so bili navzoči mnogobrojni številu tudi drugi Slovani, kakor Rusi in tukaj živeče slovanske kolonije Čehov, Hrvatov itd. Slavnosti se je udeležilo mnogo odličnih oseb in udov „Slavjanskega blagotvornega občestva“. Večer je potekel kaj veselo in slovesno. Govorilo se je mnogo na čast Prešernu. Predsednik srbskega akademičnega društva g. Momčelov Jufković je pozdravil goste ter imel dolg in laskav govor v ruskem jeziku o značaju slovesnosti. Za njim je govoril ruski polkovnik g. V. V. Komarov, urednik časopisa „Svjat“, kojega besede so segale globoko v srce in nas navdušile za slovansko vzajemnost. Gospod Ilinski, predsednik ruskega kruška „Slavjanska Beseda“, je prebral v ruskem jeziku živopis Prešerna in tudi nekaj poezij, med njimi „Nezakonsko mater“. Ta pesem se nahaja v ruskem prevodu med drugimi v „Knjigi vseh slovanskih pesnikov“. Potem je sledil češki govor g. Pouta, tajnika češkega podpornega društva, in srbski govor pravnik g. Pištalič. Igralka češkega narodnega gledališča v Pragi g. Bjelagorskaja je deklamovala izvrstno v češkem jeziku „Na Kosovo“, „Marko“ in „Ne vjerte“, kar se je z navdušenim ploskanjem sprejelo. Dalje so govorili g. Af. V. Vasiljevič, g. Svjencicki, g. Svjatkovski, dopisovalec časopisa „Novoje Vremja“ in Srb g. Spasevič.

Vrsto govorov je zaključil Slovenec g. Šmitek, ki se je zahvalil v materinščini srbskemu društvu, katero je priredilo slavnost in vsem, ki so sodelovali ter častili s svojim prihodom sobrata Slovana Prešerna. Prebral je tudi malo Prešernovo pesmico. Po končani slavnosti se je predložila v podpis vsem navzočim diploma, ki je bila sestavljena in umetniško izdelana od Slovenca g. P. Šmiteka, učenca g. I. E. Rjepina, znamenitega umetnika in profesorja tukajšnje akademije umetnosti; to diplomu podari srbsko društvo v spomin slavlja „Slovanski Matiči“ v Ljubljani. Konservatorist Srb gosp. Ivanovč je pel arije iz češke opere „Libuša“ ter nas povzdignil s svojim krasnim tenorom v višje sfere. Zbor srbskega društva je pel tukaj

že znano slovansko pesem „Zvonovi“, pri kateri nas je naslajal s prijetnim tenorom naš neumorni sodruknik gospod Šmitek. Iz hrvatske opere se je pel „U boj“ in srbska „Kolovodžija“ itd. Slednjič se je skupno zapela vzajemna pesem „Hej Slovani“.

Zanimivo in prijetno je bilo slišati govore v vseh slovanskih jezikih in vendar smo se vsi razumeli, kar je provzročilo krasno harmonijo. Malo se najde takih prekrasnih večerov, a želeli bi bilo, da bi jih bilo še mnogo v pospeševanju slovanske vzajemnosti. K

Iz Novega mesta, 7. aprila. (Zabavni večer.) 1. aprila smo se v Novem mestu dobro imeli. „Dolenjsko pevsko društvo“ in „Glasbena Matica“ sta priredila zabavni večer à la Ronacher. Zanimanje je bilo vsestransko; čitalnična dvorana je bila že pol ure pred določenim začetkom natlačeno polna, in marsikateri, ki se je malo zakasnil, se je moral domov vrniti, ker celo v prednjih sobah ni bilo več prostora zanj. Vse je bilo živahno, veselo, — menda ne radi 1. aprila —, ampak ker je pričakovalo obilne zabave, saj je bilo nastopiti najboljšim igalskim in pevskim močem našega zabavo in umetnost ljubečega mesta.

Začelo se je z opereto „Zvijazca in ljubav“. Sodček, gostilničar pri „zlato jagodi“ ima brhko hčerko, v katero se zagleda apotekarski provizor, a osorni „birtuš“ mu je ne mara dati za ženo. A Sodček, krčmar kosmate vesti, pride kmalu v zagato: „Živež preiskovalni komisijon“ zasledi v njegovih klobasah konjščake, v kračah trihine itd., in le provizor ga reši, ko izpriča, da se pri „zlato jagodi“ izpečavajo najokusnejše jedi in najpristnejša pijača. Končno seveda dovoli Sodček v zakon. Igralo se je prav dobro. Sodček, g. Medved je bil i v maski in v kretanju imeniten, hčerka njegova, gdč. Vidičeva, je pokazala, da bi bila sposobna za boljše vloge nego samo diletantske. Komisija — trije gospodje grdihi pogledov, črno zarasteni in ohajeni — so vršili svoj posel z vso resnostjo, primerno njih dostojanstvu. Največ smeja pa je obudil faktotum Brinovček: vsaka se tako neumna beseda, vsak pokret mu je pristojal. A marsikomu so med tem oči drugam uhajale. V Sodčkovih gostilni je popivalo osem dijakinj prav po „kroarsko“: rudeči obrazki so se jim smejali, pile so ko žejne žolne in pele ko fantje na vasi — pisane kapice na glavicah, kratka krilca, a visoke škornjice. Opereta je uspela. Gosp. Mundovič, v jako dobri maski, je pel kuplete, ponekod prav dovtpne; pokazal se je tudi mojstra na fagotu. — „Moderno dete“ (gdč. Preatonijeva) je bilo sicer jako dobro v kretanju in v govoru, a za naše razmere premoderno. Žal, da je bil sufler preglasen, ki je, kakor se je zdelo, motil ne le občinstvo, ampak tudi gospodično samo. Mešana zborala pela sta prav dobro, „Žanjica“ je bolj ugajala kakor Wagnerjev „Pozdrav gostov“. — V komičnem prizoru „Sodnik in potepuh“ se je g. A. izkazal rafiniranega potepuha igralca: vsak pogled, vsako kretanje, vsaka beseda se mu je podala. Zbrana družba je imela dopadajanje nad njim, kar je pričalo obilno ploskanje in še obilnejši smeh. „Kranjice“ z malimi glavicami in še z manjšimi postavami so bile nekaj novega, a rajši jih vidimo take, kakor so v resnici. Gdč. Zlatka pa zna; pela je dva kupleta s tako nagajivostjo in lokavostjo, da smo je moški kar gledali; mislil bi si kdo, da se je res pri Ronacherju izurila. Gdč. Vidičeva je tudi kot Homorfija rešila svojo nalogo v romantični tragikomediji „Viteza“ prav imenitno. Dva viteza se bijeta za Homorfijino roko. Jeden pače z razklano glavo, devica to vidi, po dvorani se čuje zamolkel pok, — to ubogo srce ji je žalosti počilo. Kaj preostane drugemu vitezu? Nabode se na ostru meč, ki mu predere dušo in srce. Tudi obema vitezoma se je posrečila njuna komična uloga, tudi tam, kjer nista pretiravala. Konec — bilo je že polnoči — so bile senčne podobe, toda le na programu. Kaj se če? Kjer ni luči, tudi sence ni.

Vse je bilo zadovoljeno, in mnogo jih je ostalo do petelinovega klica v veseli družbi. Rediteljice in reditelji so imeli dosti truda, skrbi in nadležnosti, a gotovo jim je odleglo, ko so videli, da je vse uspelo, in da jih je občinstvo obsulo z lavorikami.

Iz Ribnice, 7. aprila. Tu se je ustanovil „Klub slovanskih biciklistov Ribniška dolina“. Ustanovni shod vršil se je v nedeljo, 8. t. m. v sobi „Narodne čitalnice“ ob številni udeležbi kolesaric in kolesarjev

iz Velikih Lašč, Dolenje vasi in Ribnice slabo vreme je pač še marsikatega kolesarja zadržalo, da se ni mogel udeležiti tega za kolesarstvo v ribniško-velikolaškem okraju tako važnega shoda. Po prečitaniu pravil, katera so se z malo spremembo, vzprejela, vršilo se je vpisovanje članov. Klubu pristopilo je takoj 23 članov. Pri sledečji volitvi odbora izvoljeni so bili sledeči gospodje in sicer: predsednikom dr. Anton Schiffrer, podpredsednikom Ivan Čelofiga, tajnikom Avgust Juvanc, blagajnikom Jožef Hribar, rednikom Fran Križman, orodjarjem Andrej Kezele, odbornikom pa Anton Benedek iz Velikih Lašč in Fortunat Klinar. Vstopnina določena je na 2 K, članarina pa za člane stanujoče v sodnih okrajih Ribnica in Velike Lašče po 3 K, za unanje člane pa po 2 K na leto. Izvirni klubovi znaki naročili so se tudi uže, in sicer je izdelal načrt zanje gospod Ivan Jager, znani slovenski umetnik, asistent na dunajski tehnik.

Ker je Ribnica po svoji naravni legi središče precej velikega okraja, upati je, da bode novi klub zamogel se uspešno razvijati. Kako na svoj način tudi občinski zastop skrbi za razvitek kolesarstva, omenimo naj, da je sklenil v preteklem letu uvesti kolesarske izkaznice v občini in zahtevati zanje po 6 K. Ribnica je tedaj menda prva občina na deželi, koja je vpeljala kolesarske izkaznice! Zdravo!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

— Častno občinstvo je v seji dne 8. t. m. soglasno podelil občinski odbor na Colu pri Vipavi dež. posl. Ivanu Božiču, drž. posl. dr. Andreju Ferjančiču, dež. odborniku dr. Ivanu Tavčarju.

— Kranjski dež. zbor ima jutri, dne 11. aprila 1900 ob 10. uri dopoldne sejo. Dnevni red: 1. Branje zapisnika 6. deželnozbornske seje dne 7. aprila 1900. 2. Naznana deželno-zbornskega predsedstva. 3. Priloga 37. Poročilo deželnega odbora o raznih zadevah glede deželne bolnice. 4. Priloga 44. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži načrt zakona o uravnavi zdravstvene službe v občinah, izvzemši deželno stolno mesto. 5. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer: o § 6.: Občila. 6. Ustno poročilo združenih odsekov finančnega in upravnega o računskem sklepu za leto 1898. kranjske kmetijske šole na Grmu (k prilogi 26.) 7. Ustno poročilo finančnega odseka o podpori za vodovod v Postojni (k prilogi 36.) 8. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) „Dramatičnega društva“ v Ljubljani za podporo; b) nemškega gledališkega društva v Ljubljani za podporo. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu gledališkega zaklada za leto 1898. in o proračunu za leto 1900 (k prilogi 6.) 10.) Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) „Kranjskega in primorskega gozdarskega društva“ v Ljubljani za prispevek; b) mlecarske zadruge v Trnovem pri Ilirski Bistrici, da bi se jej preložil prvi rok za povračilo deželnega posojila 1000 K na dan 1. januarja 1905; c) društva zdravnikov na Kranjskem, da bi se mu dovolila podpora k ustanovi za vdove in sirote po društvenih članih; d) predsedstvo avstrijskega osrednjega društva za varstvo kmetijskih in gozdarskih koristi pri sklepanju trgovskih pogodb na Dunaju, da se mu dovoli za leto 1900 prispevek 200 K; e) okrajnega cestnega odbora ljubljanske okolice, da se mu dovoli podpora za napravo mostu čez Ljubljano v Fužinah; f) posestnikov iz Huj in Klanca v Kranjskem okraju, da se jim dovoli podpora za popravilo mostu čez Kokro; g) županstva v Železnikih, da se mu dovoli podpora za napravo kanala ob deželni cesti v Železnikih; h) društva ljubljanskih tiskarjev, da se priporoči njihova prošnja za preložitve izdavanja slovenskih učnih knjig v Ljubljano. 11. Ustno poročilo upravnega odseka o prenaredbi §§ 2. in 8. zakona z dne 17. aprila 1884., dež. zak. št. 9. (k prilogi 41.) 12. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi zasebne ceste, katero je kupil Krški okrajno-cestni odbor od grajščine Šrajbarski Turn, med okrajne ceste, in o opustitvi enega kosa s Krškega na Šrajbarski Turn držeče, pod točko 39. zakona o uvrstitvi cest z dne 2. aprila 1866., dež. zak. št. 6, navedene okrajne ceste, — z dotičnim načrtom

zakona (k prilogi 42.) 13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnjah: a) posestnikov fare sv. Duha za izločitev davčnih občin Veliki Trn in Ravno iz občine Krško ter ustanovitve samostojne občine; b) vasi Dolenji Lazi za podaljšanje vodovoda Jurjevica Breže.

— **Goriški deželni zbor** je imel v soboto sejo, v kateri je bilo storjenih več važnih sklepov. Sprejel se je zakonski načrt o zvišanju plač ljudskih učiteljev. Oficiozno poročilo ne navaja posameznosti tega zakona, in nam torej danes še ni možno presoditi, za koliko so se zboljšali dohodki goriških učiteljev-trpinov. Nadalje je dež. zbor dovolil 200.000 K posojila — ne prispevka? — za zgradbo železnice Gorica-Ajdovščina in 100.000 K za furlanski tramvaj. Očitno je, da se je to posojilo, ki ga dež. odbor več let ni hotel izplačati, doseglo samo, ker se je dovolilo posojilo tudi furlanskemu tramvaju. Za vipavsko dolino je to znamenit uspeh, saj se je prav vsled tega posojila zakasnila zgradba železnice Gorica-Ajdovščina.

— **Občni zbor „Dramatičnega društva“** v Ljubljani. Ker vsled preobilice posla ni bilo mogoče vseh priprav za občni zbor „Dramatičnega društva“ do jutri, 11. t. m., izvršiti in dokončati, mora se napovedani društveni občni zbor v drugič preložiti še za teden dni pozneje, in sicer se definitivno vrši občni zbor v sredo po Velikinoči, t. j. 18. aprila, zvečer ob 8. uri v mali čitalniški dvorani „Narodnega doma“. Čestiti člani društva, kateri članarine za preteklo društveno leto še niso odboru izročili, se uljudno prosijo, da članarino proti potrdilu še pred občnim zborom vplačajo v Šešarkovi trafiki v Šelenburgovih ulicah. Iz ozirov na veliko kulturno važnost slovenskega gledališča vabi in prosi odbor, da tudi novi člani v kolikor možno velikem številu društvu pristopijo. Oglasi sprejemajo se istotam.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je imela svoj 126. vodstveno sejo dne 5. apr. t. l. v družbinih prostorih v „Narodnem domu“ od 3. do pol 6. ure zvečer. Navzačni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Drag. vitez Bleiweis-Trsteniški, Mart. Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik) in dr. Ivan Svetina. Svojo odsotnost so opravičili: Ivan Šubic in Anton Žlogar (tajnik). Blagajnik naznanja, da je imela družba od 1. januarja t. l. 9299 37 K dohodkov in 8390 77 K stroškov. Rešilo se je več prošenj. Tudi se je sklenilo, naj se slovensko rodoljubje s posebnim utemeljenim „Oklicem“ naprosi še večje požrtvovalnosti glede denarnih prispevkov, ker mora družba vsled naravnega razvika svojih zavodov iste vedno razširjati. Vsako tako razširjanje pa stane že glede naučne moči in šolske potrebščine mnogo denarja.

— **Predavanje gospoda profesorja Laharnarja** o Danteju in njegovem eposu je privabilo včeraj zvečer precej veliko število inteligence v dvorano „Mestnega doma“. Predavatelj je pojasnil najprej tedaj vladajoče politične in socialne razmere v Italiji, očrtal Dantejevo življenje in delovanje ter poročal — s pomočjo slik — o njegovem največjem delu, o „Nebeški komediji“, zlasti pa o „Peklu“. Predavanje, ki je trajalo nad eno uro, so sprejeli poslušalci z odobravanjem. Vstopnina se obrne na korist Prešernovemu spomeniku.

— **Jakličovo knjigovodstvo.** Piše se nam: Učitelj Jaklič v Dobrepoljah, ki se smatra kot nekaj božji blagoslov za vso okolico in za prvi talent med našimi klerikalci na polju zboljševanja gospodarskega stanja med Slovenci, je jako srborist in oblasten mož, in gorje dotičniku, ki bi bil mnenja, da njegova društva ne prospejajo. To je pokazal zadnjič proti g. Drobniču v „Slov.“, kjer se je na tega poštenega moža silno razkoračil samo radi tega, kjer je slednji, po raznih krajih vprašan, odgovarjal resnico o Jakličevih društvih. To pa nas ne vstraši, da ne bi povedali tole zadevo, ki smo jo baš danes izvedeli, katera sijajno osvetljuje, kako lahkomišljeno in površno delajo naši klerikalci pri tako resnih podjetjih. Marjana Hren iz Kompelj, uboga vdova, ki se mora s šivanjem preživeti, je dolgovala Jakličevi posojilnici svoto 15 goldinarjev, katero pa je, ko si je to svoto z velikim trudom pristradala, posojilnici tudi vrnila, ne da bi bila zahtevala pobotnice. Tam so seveda to svoto spravili, vpi-

sali pa niso, ničesar in tako se je dogodilo, da so siroto znova trjali in jo silili naj še enkrat plačati. Ženska je jokala in zatrjevala, da je plačala, pa vse ni pomagalo nič. Sedaj pa smo radovedni, kaj se bo iz tega izcimilo in to toliko bolj, ker je dotičnica sirota, ki svojih, čeprav ne velikih dolgov, ne more dvakrat plačevati. Zapisali smo to tudi radi tega, da se ne bo poskušalo ubogo vdovo odreti za tiste krajcarje, ki so ji že precejšnjo svoto, saj nima takih dohodkov kakor Jaklič, ki si zida vilo.

— **Slovenskim Sokolom!** Zaveza bolgarskih telovadnih društev „Junak“ priredi dne 22., 23. in 24. aprila t. l. v Varni na obali Črnega morja veliko občesokolsko zborovanje z javno telovadbo in narodnimi igrami ter vabi potom „Ljubljanskega Sokola“ vsa slovenska sokolska društva k udeležbi. Dotični bratje slovenskih sokolskih društev, ki so odločeni odzvati se temu vabilu, naj sporoče svoje ime do 15. t. m. tajniku ljubljanskega „Sokola“ Dore Verniku, ki bode potem vsakemu vdeležencu dal nadaljna pojasnila. Na zdar!

— **Slovenska drama na Sušaku.** V dvorani hotela „Sušak“ je gostoval v soboto oddelek slovenske drame pod vodstvom g. režiserja R. Inemanna. Igrali so „Igro piké“, „Popolno ženo“ in „Kdor se poslednji smeje“. Predstave se je udeležila vsa ondota inteligenca in mnogo občinstva iz okolice. Igra za igro je bila sprejeta z burnejšim ploskom. G. režiser Inemann, gospa Danilova in g. Danilo so dobili aplavze tudi med igranjem. Po predstavi je bila prosta zabava, pri kateri je pel ondota dijaški pevski zbor. Intendanca slovenskega gledališča je dobila dne 8. t. m. naslednjo brzojavko iz Sušaka: „Vaše društvo kod sinočnje predstave bilo oduševljeno primljeno. Postiglo veliko slavlje. Čestitamo Vam! Sušaki Hrvati.“

— **Organizacija spodnještajerskega učiteljstva.** Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je dne 1. t. m. izvolilo poseben pripravljalni odbor v svrhu, da oživetvori tesnejšo organizacijo spodnještajerskega slovenskega učiteljstva, ki je potrebna vsled raznovrstnih vprašanj, katera se nanašajo zgolj na spodnještajersko učiteljstvo. Rečeni pripravljalni odbor je povabil vse predsednike, podpredsednike in odbornike spodnještajerskih učiteljskih društev na dan 17. aprila v Maribor na posvetovanje. To se bo vršilo v „Narodnem domu“ ob polu 2. uri popoldne.

— **Ubegli ujetniki.** Iz Novega mesta se nam piše: V noči od 8. na 9. t. m. ušli so iz tukajšnjega zapora štirje jetniki, mej njimi znani posestnik Frančič, kateri je bil radi umora svoje žene v preiskovalnem zaporu. Ob 3. uri zjutraj bili so vsi štirje na Ratežu, kjer je Frančič doma, potem pa so izginili brez sledu.

— **Zamenjava obliteriranih kolkovnih znamk starejše izdaje.** Finančno ministrstvo je ukrenilo naslednje: Od 1. maja 1900 nadalje se morajo kolkovne znamke, ki so se uporabljale na obrtnih in trgovskih knjigah, dalje golicah za menice, račune itd. s pravilnim, pred 1. marcem 1898 izvršenim uradnim prečrkanjem (obliteriranjem), zamenjati samo tedaj, ako niso te kolkovne znamke iz kake starejše izdaje, kakor iz leta 1893, in ako ni že iz vsebine na dotičnih golicah se nahajajočih vpiskov razvidno, da so se iste vzele v rabo že pred 1. marcem 1898. Glede prošenj za zamenjavo obliteriranih kolkovnih znamk starejših izdaj, vloženih pred 1. majem 1900, se bode ravnalo po dosedanjih predpisih, posebno po odloku finančnega ministrstva z dne 3. septembra 1877, št. 21.967. Pri tem ostanejo določbe naredbe finančnega ministrstva z dne 9. oktobra 1897, drž. zak. št. 244 (ukaznik št. 194) o rabi trgovskih in obrtnih knjig, dalje golic za menice, račune itd., na katerih so se kolkovne znamke prejšnjih izdaj uporabljale s pravilnim, pred 1. marcem 1898 izvršenim uradnim prečrkanjem (obliteriranjem) neizpremenjene.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 31. marca do 6. aprila je dela iskalo 20 možkih delavcev in 50 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno za 7 možkih delavcev in 52 ženskih delavk. 121 delavcem se je odkazalo 75 odprtih mest in v 47 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 11 možkih in 36 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 6. aprila je došlo 1010 prošenj za delo in 757 deloponudb. Delo ali službe dobe takoj 1 kolektantinja, 9 ku-

haric (plača od 16 do 50 K), 1 gospodinja, 10 deklic za vsako delo, 3 kuhinjske deklice, 10 deklic k otrokom, 1 šivilja, 1 šivilja učenka, 5 natakarič na račun, 3 navadne natakaričice, 12 dekel za domača dela, 3 postrežkinje, 1 krojaški pomočnik 2 trgovska hlapca, 2 kočijaža, 2 hlapca za pivo voziti, 9 konjskih hlapcev, 2 navadna hlapca, 1 vrtni delavec. Vajenci za trgovine in obrte.

— **Velik požar.** V Poljanah pri Toplicah je dne 5. t. m. nastal velik požar, ki je sedmim posestnikom povzročil silno škodo. Zgorele so jim hiše, gospodarska poslopja in pridelki. Skupna škoda znaša 23.000 kron, a zavarovani so bili pogorelci samo za 5500 kron. Kako je požar nastal, to še vedno ni pojasnjeno.

— **Vode naraščajo.** Vsled neprestanega deževja narasle so reke in potoki povsod že čutno. Sava in Ljubljanica stojita že poldrugi meter nad normalom. Na barji je Išca že stopila deloma čez bregove, Gradašca in Glinšca ste tudi že močno narasli, in bati se je marsikje preplavljenja, če dež kmalu ne poneha.

— **Maščevanje žene.** Neki stavbinski mojster iz ljubljanske okolice si je hotel napraviti v nedeljo vesel dan. Šel je pit „laha“ v neko gostilno, kjer je dobil dve prav prijetni in zgovorljivi tovaršici. Stavbinski mojster je bil židane volje in je plačeval za vino svojima ljubeznivima tovaršicama, ki sta seveda tako prijaznost po plačali tudi s svojo ljubeznivostjo. Toda o joj! Naenkrat se odpro vrata in na pragu prikaže se žena stavbinskega mojstra. Planila je na moža in ga obsipala s psolvkami in zausnicami, da je kar odmevalo po gostilni. Tudi mojstrove tovaršici sta čutili krepko roko žene in ena je dobila tako gorko po nosu, da se jej je kri vtila. „Nikol več laha“ je dejal mož in je odšel v spremstvu svoje žene iz gostilne.

— **Neusmiljena mati.** Čevljarjeva žena M. B. je pretepala včeraj popoldne v Šelenburgovih ulicah svojega 4 leta starega otroka tako neusmiljeno, da so se začeli ljudje glasno pritoževati. Policaj je napravil konec njenemu početju. Nerača je odnehala, in ko je odšla naprej, je še dejala: „Doma mu bom že še pokazala“.

— **Nezgoda.** Zidar Josip Lazarini je pri stavbi Dolenčeve hiše v Cerkvinih ulicah št. 21 padel in si izvil levo nogo. Prepeljali so ga najpoprej v njegovo stanovanje, potem pa v deželno bolnico. Lazarini je bil pijan in je v pijanosti padel raz oder.

— **Pretep pri zgradbi.** Včeraj popoldne so se bili vpijanili zidarji, ki popravljajo Dolenčovo hišo v Cerkvinih ulicah št. 21. Polir Ivan Pregelj je hotel dva pijana delavca, Ivana Ovna in Ivana Moškerca odstraniti od dela, na kar pa je pristopil Matija Oven, oče Ivana Ovna in je dal Pregelju zausnico ter ga vrgel v železno peč, da se je tako poškodoval, da so ga morali prepeljati na dom.

— **Pijan voznik.** Franc Černe, hlapec pri Valentinu Kugi na Resljevi cesti je vozil danes opoludne, ko so ravno šle delavke iz tobačne tovarne, v skok po Tržaški cesti. Ko ga je policaj ustavil, začel se je z njim prepirati in mu ni hotel povedati imena. Policaj je vzel njega, voz in konja in odpeljal vse do Šikca, kjer je pustil konja z vozom, pijanega hlapca pa je odvedel na magistrat.

— **Semenj.** Dne 9. aprila je bilo prignanih na semenj 679 konj in volov, 205 krav in 45 telet. Skupaj 929 glav. Kupčija z voli je bila prav živahna, ker so prišli kupci iz Morave in Bavarskega in so skoraj vse pokupili in dobro plačali. Tudi s kravami se je v obče dobro kupčevalo, s konji je bila kupčija srednja.

— **Hipnotizer in sugestor Krause.** Danes ob 8. uri zvečer bo v Sokolovi dvorani veleznanimiva predstava Američana Krauseja, čegar eksperimenti iz sugestije in hipnoze vzbujajo povsod strmenje.

* **Papirnatí robci.** Odlični berlinski zdravnik priporoča občinstvu papirnate robce, kakoršne rabijo Kitajci že davno. Influenca je nalezljiva ter se prenaša največkrat z rokami, ki so mokrotne od rabljenega robca. Influenčni bacili se prenašajo z rok na nos ter povzročajo influenco. Papirnatí robci pa bi se po jednkratni porabi metali proč. Robci bi morali biti iz najfinejšega papirja ter zvezani v zvezek.

Književnost.

— „Pisanice“. Pesmi za mladino. Zložil Oton Zupančič. Ljubljana 1900. L. Schwentner. Cena broširanemu zvezku 60 vinarjev, po pošti 65 vin. Na 61 straneh je zbral Oton Zupančič 43 pesmic za mladino. Večina je nova in še neobjavljena, nekatere pa so vzete iz zbirke „Čaša opojnosti“ in iz lista „Zvonček“. „Pisanice“ so najprimernejše Velikonočno darilce slovenski mladosti. Več o tej zbirki v kratkem v podlistku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. aprila. Uradno se razglašja, da cesarjevo potovanje v Berlin nima nikakega političnega ozadja, najmanj pa da je v zvezi z dogodkami na Balkanu, ker je petrogradski kabinet že pred več časom dal pomirljive izjave.

Praga 10. aprila. „Narodni listy“ poročajo, da pride minister Rezek v soboto zopet v Prago, in da ostane tam do srede. Kakor prvo njegovo potovanje, tako tudi to ni v zvezi z zasedanjem češkega deželnega zbora, nego ima vse druge namene, ki se šele pozneje razglase.

Inomost 10. aprila. V starosti 77 let umrl je tu član gospodske zbornice, bivši profesor dunajskega vseučilišča, dr. Friderik Maasen. Pokojnik, znamenit učenjak, je prišel l. 1854. iz Nemčije na Dunaj. Kot rektor se je v dež. zboru zavzel za češke ljudske šole na Dunaju. Znani fraser Edvard Suess mu je takrat zaklical: Kork schwimmt. Dijaki so proti Maassenu priredili velikanske demonstracije in ga takorekoč oblegali na vseučilišču. Leta 1887. so se demonstracije ponovile, ko se je Maasen v gospodski zbornici uprl Schmerlingovemu predlogu, naj se razveljavijo Pražakove jezikovne naredbe. Maasen je tedaj nemškoliberalni stranki očital, da škili v Nemčijo. Veliko pozornost je obudil tudi leta 1893. ko je napram uredniku „Kreuz Zeitung“ ostro obsodil Hohenwarta in njegov nastop proti Taaffeju.

Berolin 10. aprila. Tukajšnji listi se upirajo, da bi Nemčija v balkanskih zadevah prevzela ulogo „poštene posredovalca“ mej Avstrijo in Rusijo, ter pravijo, da treba napram zahtevam zaveznikov postaviti neko mejo.

London 10. aprila. V zadnji seji oranjskega parlamenta je bil Kronstadt proglašen začasnim glavnim mestom. Prezident Stejn je dejal, da se je položaj za Bure zboljšal, da, če bi bili premagani, ne bodo Nemčija, Francija in Nizozemska pripustili, da bi Angleška obe republikli anektirala.

London 10. aprila. „Times“ naznanja, da je angleška posadka v Wepenerju popolnoma izolirana, da pa ima dovolj živil in se ji ne bo treba udati.

London 10. aprila. „Daily Mail“ trdi, da so Buri zopet opustili obleganje Mafekinga.

London 10. aprila. Angleška vojna uprava je kupila v Novem Yorku 50 tisoč konj. Plačala jih je povprek po 250 gold.

Listnica uredništva.

Gosp. Jakob Žebre, učitelj posestnik in obč. odbornik v Starem trgu pri Rakeku: Potujemo da dopisa „od nekdaj“, ki smo ga objavili 4. t. m., Vi niste niti pisali niti nam dopisali, kakor sploh ne dopisujete našemu listu. V Vaši dolini je dovolj drugih mož, ki dopisujejo našemu listu, in če je treba, se tudi s polnim imenom podpišejo.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo — za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (9-15) deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“, M. Leustek-a v Ljubljani.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škofji Loki se dobiva (321-17)

ustna voda

z novim antiseptikom katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Friam, katera ohrani zobe smiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 3 kroni, po pošti 3-05 kroni.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. aprila: Vincenc Kramar, zidarjev sin, 15 mes., Reber št. 15, jetika.
Dne 6. aprila: Leopold Golobič, delavčev sin, 2 1/2 leta, sv. Petra cesta št. 25, jetika. — Marija Turk, posestnikova hči, 10 dni, Radečkova cesta št. 3, življenska slabost.

V deželni bolnici:

Dne 5. aprila: Helena Kastelic, dninarica, 60 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,3 m. Srednji aerol. tlak 756,0 mm.

Marj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
9.	9. zvečer	725,3	6,5	sr.svzhod	dež	
10.	7. zjutraj	725,5	4,9	sl. jzhod	dež	
	2. popol.	726,3	8,1	sl. jug	oblačno	5,9 mm

Srednja včerajšnja temperatura 7,8° nor-
male: 8,5°. včeraj ob 4. popoldne nevihta na jugu.

Dunajska borza

dne 10. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 10 h
Skupni državni dolg v srebru	98 " 95 "
Avstrijska zlata renta	98 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%	98 " 90 "
Ogrska zlata renta 4%	97 " 25 "
Ogrska krona renta 4%	93 " 65 "
Avstro-ogrsko bančne delnice	126 " 75 "
Kreditne delnice	224 " 35 "
London vista	242 " 72 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	113 " 40 "
20 mark	23 " 68 "
20 frankov	19 " 26 "
Italijanski bankovci	90 " 25 "
C. kr. cekini	11 " 38 "

Raglas.

Za občinski urad v Spodnji Šiški sprejme se (720—1)

občinski pisar.

Prednost imajo upokojeni c. kr. uradniki, orožniki in vojaki.
Nastop službe **takoj**; — plača po dogovoru.
Ponudbe sprejema do 20. aprila t. l. in pojasnila daje županov namestnik Josip Vodnik v Spodnji Šiški.
Ker so uradne ure omejene, smel bi dotičnik stanovati tudi v Ljubljani.

Županstvo v Spodnji Šiški.

Samo 1 krono za 3 žrebanja. Zadnji mesec.

Glavni dobitnik **60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron**

v gotovem denarju z 20% odtege. (716—1)

Invalidske zahvalne srečke
à 1 krono.

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

Srečke priporoča: J. C. MAYER v Ljubljani.

Praške in graške velikonočne gnjati (šunke)

☞ kilo 1 gld. ☞

rozine (sultanine)

☞ kilo 52 kr. ☞

dokler je kaj zaloge samo pri

J. C. Praunseiss-u, Ljubljana, Glavni trg 19.

☞ Praške gnjati imajo vžgano ime. ☞ (109—3)

Glavni zastopnik

ki prebiva v Ljubljani, se išče za neko zavarovalno družbo proti vltomu in tatvini. Pogoji so prav ugodni. Ponudbe, v katerih naj se navedejo reference in sedanje opravilo, sprejema pod šifro „Glavni zastopnik“ upravnistvo „Slov. Naroda“. (721—1)

Geno se prodá lepa, nova vila v Kranju.

Natančneje poizvé se pri

(666—9) **Jožefu Fuso v Kranju.**

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Išče se (704—2)

stavbeni risar

popolnoma več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, za stalno službo, katera se lahko takoj nastopi. — Več se poizve pri **Ferd. Gologranc-u v Celju.**

Razpis službe.

Podpisano mestno županstvo razpisuje s tem službo (714—1)

občinskega tajnika

z letno plačo K 1000— in prostim stanovanjem.

Prošnje z dosedanjimi spričevali vložé naj se najdalje

do **18. aprila t. l.**

Mestno županstvo v Rudolfovem
dné 7. aprila 1900.

V novi urarski prodajalni

Stari trg št. 16

so na prodaj vse vrste ur po (590—8)

stalnih tovarniških cenah.

Le dobre in najfinejše ure z enoletno garancijo.

Budilka, najboljši izdelek gl. 1:00
Srebrna moška remontoarka od " 5:60 npr.
Srebrna damska remontoarka od " 5:60
Niklasta remontoarka od " 3:50
ura na nihalo z lepo omaro od " 8:50

Popravljanja vseh vrst ur najceneje, specialist za težavna (komplicirana) popravljanja ur.

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg št. 16.

Za velikonočne praznike

oferiram, kakor znano, **zares pristne**

Praške in Graške gnjati (šunke)

v največji izbi in v vseh težah, kakor tudi

izborne jezike (prekajene in razsoljene), kranjske klobase, aspik in pivo v steklenicah.

Za mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem

Marija Awanzo, Wolfove ulice št. 1. (690—3)

Neobhodno potrebno

za trgovce, podjetnike, obrtnike, urade, društva itd.

so dobre **poslovne (trgovske) knjige**, katere tem potom najtopleje priporočam s pripombo, da so iste lastnega ter najsolidnejšega izdelka, katere imam vedno v največji zalogi v različnih vezbah, formularih in oblikah, kakor n. pr.

dnevnik, blagajniška, kopirna, glavna, fakturna knjiga, primanota, saldo-conti, knjiga blaga i. dr.
Ob enem opozarjam slavno občinstvo na svoj na novo urejeni

☞ **zavod za črtanje papirja** ☞

in dajem s tem vsakemu odjemalcu priliko, da si morebitne naročbe na razne knjige, tableaux po lastnih načrtih in po svojem ukusu brez vsakih stroškov ter v najkrajšem času preskrbi in povdarjam, da sem vsikdar pripravljen tudi največje ali najmanjše naročbe v najkrajšem času ter povoljno izvršiti.

Ob enem priporočam **svoje izdelke** raznega papirnega blaga, papirne vrečice, pisemske in uradne kuverte ter svojo tovarniško zalogo vsakovrstnega papirja po originalnih dnevnih cenah.

Konečno dovoljujem si p. n. občinstvu tudi svojo **zalogo pisarskih in risarskih predmetov** najtopleje priporočiti ter bilježim z odličnim spoštovanjem

Jos. Petrič v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 4. (719—1)

Tovarniška zaloga kralj. izklj. privil. tovarne za papir Smith & Meynier na Reki.

Usojava se p. n. damam najuljudneje naznaniti, da so došli

najnovější modeli sezone.

Ob enem imava vedno v zalogi po najnižjih cenah

veliko izber praznih slamnikov in klobukov za žalovanje. (718—1)

Z velespoštovanjem

Pavlina Recknagel

Mestni trg št. 3.

Karol Recknagel

Mestni trg št. 24.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.